

Denne fil er hentet fra Handelshøyskolen BIs åpne institusjonelle arkiv BI Brage
<http://brage.bibsys.no/bi>

*Hvordan påvirker Norsk RegnskapsStiftelse regnskapsutviklingen innenfor
IFRS?*

Erlend Kvaal
Handelshøyskolen BI

Dette er siste forfatterversjon av artikkelen før publisering i tidsskriftet

Praktisk økonomi og finans, 28(2012)1: 68-74

Universitetsforlaget tillater at siste forfatterversjon legges i åpent
publiseringsarkiv ved den institusjon forfatteren tilhører. Denne fil lagt ut 21.
mars 2012.

Hvordan påvirker Norsk RegnskapsStiftelse regnskapsutviklingen innenfor IFRS?

Erlend Kvaal

ERLEND KVAAL er cand.oecon. fra Universitetet i Oslo (1984) og har en doktorgrad fra Handelshøyskolen BI (2005). Han har tidligere arbeidet bl.a. i Norges Bank og Finansdepartementet.

Han er nå førsteamanuensis og faglig leder for masterstudiet i regnskap og revisjon på Handelshøyskolen BI. Kvaal har i en årrekke vært aktiv i Norsk RegnskapsStiftelse, og han leder stiftelsens arbeid med IFRS. E-post: erlend.kvaal@bi.no

1 NRS' reorientering som følge av IFRS-reguleringen

Året 2005 representerer utvilsomt et viktig veiskille i norsk regnskapsregulering.¹ Helt siden aksjeloven av 1910 trådte i kraft hadde norske aksjeselskaper fulgt nasjonale regnskapsbestemmelser. I 2005 ble de børsnoterte selskapene reelt sett løst fra norsk regnskapsregulering og i stedet pålagt å følge internasjonale regnskapsstandarder (International Financial Reporting Standards, IFRS).² IFRS fastsettes av en privat stiftelse utenfor norsk jurisdiksjon,

International Accounting Standards Board, IASB.

Denne utviklingen måtte nødvendigvis få konsekvenser for Norsk RegnskapsStiftelse (NRS). NRS ble etablert i 1989 og har som sitt primære formål å utarbeide og utgi regnskapsstandarder, eller utvikle «god regnskapsskikk», som det heter i fagsjargongen. NRS' regnskapsstandarder erstattet de tidligere «anbefalinger til god regnskapsskikk» som på 1980-tallet ble utgitt av det daværende Norske Statsautoriserte Revisorers Forening. Den første regnskapsstandard utgitt av NRS kom i stiftelsesåret 1989 og omhandlet foretaksintegrasjon (tilsvarende det som nå omtales som virksomhetssammenslutning). Ved begynnelsen av 2005 var 23 regnskapsstandarder utgitt av NRS i kraft.

Betydningen av de norske regnskapsstandardene ble dramatisk redusert i og med overgangen til IFRS. Riktignok utgjør de børsnoterte selskapene, som var de som ble berørt av reguleringsendringen, bare ca. 0,1 % av samlet antall regnskapspliktige foretak i Norge,³ men deres andel av den samlede økonomien er mye større. For eksempel utgjorde deres andel av aggregert resultat i 2008 om

---

¹ Jeg har mottatt verdifull input til denne artikkelen fra Harald Brandsaas, Signe Haakanes og John Christian Langli.

² Formelt sett følger de børsnoterte selskapene forskrifter fastsatt av Finansdepartementet. Disse forskriftene er imidlertid direkte oversettelser av IFRS som er godkjent av EU.

³ Iht. databasen til Centre for Corporate Governance Research (CCGR) på BI var det i 2008 ca. 234 000 selskapsregnskaper, hvorav 201 gjaldt børsnoterte foretak.

lag 1/3, og deres andel av aggregert sum eiendeler om lag 1/5.⁴ De børsnoterte selskapene er mer enn gjennomsnittlig viktige i økonomien både ut fra deres dynamikk, internasjonale orientering og deres tiltrekningsevne på den mest kvalifiserte delen av arbeidsstyrken.

Uansett relativ størrelse i økonomien som helhet, dreier regnskapsutviklingen seg mest om de børsnoterte selskaperes praksis. Regnskapets hovedoppgave er å muliggjøre en informasjonsflyt som er tilstrekkelig til at et dynamisk kapitalmarked skal virke godt. Markedet i børsnoterte aksjer forutsetter at det gis relevant, standardisert og samtidig informasjon til alle. Det er færre som bruker regnskapene til ikke-børsnoterte foretak, og behovet for standardisering og presisjon er her langt mindre.

NRS satt altså etter 2005 igjen med et ansvar for å lage regnskapsstandarder for gruppen av ikke-børsnoterte foretak. Samtidig vokste det frem en erkjennelse av at det var et behov for å påvirke utviklingen av IFRS. NRS igangsatte en diskusjon om sin egen rolle fremover, og den avstedkom et strateginotat som ble vedtatt 19.10.2005. Dette dokumentet hadde to hovedbudskap. Det ene dreide seg om hvordan NRS skulle utvikle god regnskapsskikk under regnskapsloven 1998 for de ikke-børsnoterte foretakene.⁵ Det andre var at en signaliserte en vilje til aktivt å påvirke utviklingen av IFRS. Notatet skisserte ulike kanaler for slik påvirkning. For det første ville en søke å gi proaktive innspill til IASB og ha deltakere i dets ulike organer. For det annet ville en gi norske synspunkter på IASBs høringer. Og for det tredje så en for seg at en på begrensede felter kunne utgi fortolkninger av IFRS for norske forhold.

Strateginotat 2005 introduserte flere organisatoriske endringer i NRS. Det tidligere NRS Fagorgan, som hadde vedtaksrett for regnskapsstandarder, ble omgjort til et Regnskapsstandardstyre som under seg hadde flere rådgivende fagutvalg. Ett av disse fagutvalgene var Fagutvalg IFRS som var et saksforberedende organ for utarbeidelse av høringsvar til IASB. I 2008 ble dette fagutvalget omgjort til Fagorgan IFRS med myndighet til å uttale seg på vegne av NRS innenfor sitt ansvarsområde.

---

⁴ Kilde CCGR database. Summering av resultater og eiendeler er selvsagt en meget grovkornet beregningsmetode, og tallene er bare ment som illustrasjon.

⁵ I Strateginotat 2005 gikk NRS inn for en gradvis overgang til IFRS (eller forenklet IFRS) også for ikke-børsnoterte foretak. Denne målsettingen ble imidlertid endret allerede i 2006, da NRS bestemte seg for å utvikle et «prinsippbasert GRS» som aktivt skulle fortolke grunnleggende prinsipper og vurderingsregler i regnskapsloven. I 2008 ble strateginotatet på nytt endret slik at ideen om å utvikle et «prinsippbasert GRS» ble skrinlagt.

Slik er da også gjeldende organisasjonsstruktur i NRS. På lik linje med de andre policyorganene i NRS (Regnskapsstandardstyret og Bokføringsstandardstyret) hører Fagorgan IFRS inn under Stiftelsesstyret, som er det overordnede organet i NRS. Det består p.t. av 8 medlemmer, hvorav 2 er fra regnskapsproduserende foretak, 5 er fra revisjonsselskapene, og en er fra akademia. Finanstilsynet har en observatør, og Den norske Revisorforening ivaretar sekretariatet.

Selv om 2005 utvilsomt representerer et veiskille, kan det nok med tyngde hevdes at det i større grad representerte en formell enn en reell kompetanseforskyvning. Norske regnskapsstandarder hadde allerede i en årrekke konvergert mot de internasjonale standardene, og denne utviklingen ble bare i begrenset grad bremsset av vedtaket av ny norsk regnskapslov i 1998. Lenge før IASB fikk reell beslutningsmyndighet hadde NRS støttet opp under internasjonal harmonisering gjennom tilslutning til de internasjonale standardene. NRS var nok på 1990-tallet ikke en aktiv bidragsyter til IASBs høringer, men til gjengjeld hadde en i lange perioder en representant fra NRS i organisasjonens styre.⁶ Da IAS-forordningen, som er omtalt i avsnitt 3 nedenfor, ble vedtatt av EU (og gjort gjeldende for EØS), var dette en utvikling som flertallet i NRS ønsket velkommen og var forberedt på.

2 Direkte kanaler for påvirkning

NRS' påvirkning av internasjonal regnskapsutvikling skjer altså i hovedsak gjennom Fagorgan IFRS. En mulig måte å systematisere dette påvirkningsarbeidet er å skille mellom det som skjer gjennom direkte kanaler og det som skjer via andre. Med det siste tenker jeg spesielt på deltakelsen i EU-organer for å fremme felles europeiske standpunkt. Dette avsnittet beskriver den direkte kontakten mellom Fagorgan IFRS og IASB, mens kontakten via EU-organer omtales i avsnitt 3.

Hovedtyngden av Fagorganets arbeid med IASB-saker består i å utarbeide svar på forslag og utkast som IASB sender på høring.⁷ Denne aktiviteten i Fagorganet har over tid gradvis fått en fastere struktur. Den vanlige saksgangen er at en konkret høringssak tildeles ett eller flere av Fagorganets medlemmer, som forbereder saken for behandling. Som oftest blir saken behandlet i to møter, først en gang med en presentasjon av forslaget med en åpen diskusjon, og neste gang med et konkret forslag til svar.

I noen saker involveres personer som ikke er medlemmer av Fagorganet direkte i utarbeidelsen av høringssvar. Alle saker som gjelder spørsmål om

---

⁶ Organisasjonen het IASC inntil 2000. Erik Mamelund var styremedlem fra 1990 til 2000.

⁷ Strengt tatt mener jeg her alt som kommer fra IASC Foundation.

regnskapsføring av pensjon forberedes av Fagutvalg Pensjon, som fungerer som et saksforberedende organ både for Fagorgan IFRS og for Regnskapsstandardstyret. Spørsmål om regnskapsføring av forsikring har vært forberedt av en arbeidsgruppe med deltakelse fra forsikringsbransjen.

Med jevne mellomrom blir høringssaker også behandlet i rundebordskonferanser, som er åpne møter hvor enhver er velkommen til å delta. Rundebordskonferanser forbeholdes saker som har prinsipiell interesse og som angår mange. Praksisen med rundebordskonferanser begynte i 2009. Den første dreide seg om IASBs forslag til ny resultat- og balanseoppstilling, et forslag som særlig regnskapsprodusentene reagerte på fordi det ville føre til store systeminvesteringer. Andre viktige saker som har vært gjenstand for rundebordskonferanser er forslagene om inntektsføring, leasing og finansielle instrumenter. For Fagorganet er rundebordskonferansene et viktig forum både for å lytte til andres synspunkter, og også til å få tilbakemelding på egne tentative synspunkter. Jevnt over har rundebordskonferansene i disse tre årene vært godt besøkt, med deltakerantall stort sett mellom 25 og 40. NRS' rundebordskonferanser har for øvrig vært en arena som både IASB og EFRAG har vært interessert i å delta i.

Arbeidet med høringssvar har gradvis blitt mer omfangsrikt. Mens antallet høringssvar var 5 i både 2006 og 2007, var de 14 i 2008, 18 i 2009 og 14 i 2010. I de første årene var holdningen at en fikk nøye seg med å delta i høringene av de viktigste spørsmålene, men i de senere år har ambisjonen vært å bare utelate de minst viktige sakene. Fagorganet har som policy å uttale seg også når man er enig i et forslag, og ikke bare når man er uenig. Dette er en logisk oppfølging av beslutningstakerens tendens til å telle opp antallet enige og uenige.

Økt arbeid med høringsuttalelsene er i noen grad en refleks av et inntrykk av å bli hørt. I en global organisasjon kan selvsagt ikke alle grupper til enhver tid forvente å få gjennomslag for sine synspunkter. Men mens en IASB-høring tidligere kunne ha preg av «å snakke til en vegg», gir organisasjonen nå inntrykk å ha et ytterst profesjonelt apparat for mottak av synspunkter. Dette subjektive inntrykket blir bekreftet ved at IASB i de senere år har vektlagt utvikling av regler for sin forvaltningspraksis. I 2004 startet arbeidet med å utarbeide en Due Process Handbook (IFRS Foundation 2010), som på en forbilledlig måte regulerer organisasjonens arbeid, herunder rollen til høringer.

Ved noen anledninger har det vært utarbeidet felles høringsuttalelse for NRS og søsterorganisasjoner i Sverige og Danmark. Den bærende ideen for dette er at ett felles standpunkt fra en geografisk blokk blir bedre lagt merke til i en høring enn tre likelydende standpunkt fra små land. Det har imidlertid ikke vært lett å sette det nordiske samarbeidet ut i praksis. Til dels har det vært noen sprikende prioriteringer mellom de deltakende organisasjoner som har veltet enigheten, og dels har hver av de nasjonale organisasjonene hatt saksbehandlingsregler som det ikke har vært så lett å sette til side.

I tillegg til de formelle høringsvarene har Fagorganet kontakt med staben i IASB gjennom mer ustrukturerte forespørsler (outreach activities), og mange av disse forespørslene kommer gjennom det uformelle globale regnskapssetternettverket som kalles National Standard Setters (NSS). NSS' medlemsmasse består av enhver som hevder å være en nasjonal regnskapsstandardsetter. NSS har ingen formalisert struktur, men en av medlemsorganisasjonene (p.t. Canada) fungerer som sekretariat, og det avholdes møter to ganger i året. Inntil 2010 begrenset NRS sin deltakelse i NSS til ett møte i året, men fra og med 2010 deltar en fullt ut, ut fra en vurdering av økt betydning.

Som sagt anvender IASB NSS-nettverket hyppig i sin informasjonshenting, og forespørslene kommer ofte i form av en e-post med 7 til 10 dagers svarfrist. Spørsmålet kan være om man har synspunkter på en bestemt ordlyd i et utkast, eller om man er kjent med eksistensen av en bestemt praksis eller en bestemt transaksjonstype. Denne typen kontakt var ikke-eksisterende for fem år siden, og den representerer et dynamisk element i regnskapsutviklingen. For en liten organisasjon uten permanent stab som NRS representerer den imidlertid også en utfordring. Det er ofte vanskelig å få utarbeidet et dekkende svar på kort tid, og med en månedlig møtefrekvens i Fagorganet er det også vanskelig å forankre et slikt svar i organisasjonen. Mitt personlige inntrykk er at det er de store landene med solide organisasjoner som i hovedsak får innflytelse gjennom disse uformelle kontaktene.

En mulig kanal til mer direkte innflytelse er å få representanter i styre, råd og arbeidsgrupper innenfor IFRS Foundation. Selv om oppnevning til slike verv er et personlig ansvar (også der hvor NRS er forslagsstiller), vil nok en norsk representant i praksis ofte fungere som et naturlig kontaktpunkt inn i organisasjonen. Vi må nok erkjenne at over de to siste tiår har norsk deltakelse i organene til IFRS Foundation blitt redusert. Det er norske representanter kun i to arbeidsgrupper, Aase Lundgaard i Extractive Activities (men dette prosjektet er nå satt på vent), og Signe Moen i SME Implementation Group.⁸

3 Påvirkning gjennom EU

Norsk adopsjon av IFRS for børsnoterte selskaper kom som følge av EUs såkalte IAS-forordning (nr. 1606/2002), som også omfatter EØS. Forordningen innebærer at de internasjonale regnskapsstandardene gjøres gjeldende i EU først etter at de er godkjent av EUs sentrale organer, dvs. Ministerrådet, EU-

---

⁸ For ordens skyld nevnes at alle problemstillinger knyttet til IFRS for SME i NRS behandles av Regnskapsstandardstyret.

parlamentet og Kommisjonen. Etter EUs godkjenning fastsetter norske myndigheter standardene som forskrifter i norsk språk.

Det ligger i sakens natur at prosessen i EU forventes å ende opp med godkjenning av alle standarder som vedtas av IASB. Hvis EUs intensjon i utgangspunktet hadde vært at en i Europa skulle anvende bare deler av IFRS, ville det ha vært naturlig å velge en annen organisering. Det har imidlertid vist seg at EUs godkjenning ikke bare innebærer en sandpåstrøing. Da IAS 39 om måling av finansielle instrumenter skulle godkjennes i 2004, ble deler av standarden holdt utenfor godkjenningen.⁹ EU har også valgt å utsette godkjenning av IFRS 9, som erstatter IAS 39, inntil alle deler av reguleringen av finansielle instrumenter er på plass. Oppsummert: Det som i utgangspunktet så ut til å være ment som en byråkratisk øvelse uten reelt innhold, har endt opp med å bli en reell beslutningsprosess uten forutsigbart utfall.

Forut for EUs beslutning om å godkjenne (eller forkaste) en IFRS innhentes det råd gjennom flere europeiske fora. Prosessen starter med at IASB vedtar en ny standard som trer i kraft på et fremtidig angitt tidspunkt. Standarden blir behandlet i et organ som heter European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) hvor regnskapsstandardsetterne i medlemslandene deltar. EFRAG avgir deretter et «endorsement advice». Deretter uttaler et annet ekspertorgan seg, Standards Advice Review Group (SARG). Den videre behandling av standarden er i Accounting Regulatory Committee (ARC) som omfatter representanter for medlemslandenes myndigheter, typisk embetsmenn fra departement eller underliggende etat, og EU-kommisjonen. Forutsatt at ARC konkluderer positivt vedrørende standarden, går den videre til endelig godkjennings-beslutning i Ministerrådet og EU-parlamentet, med påfølgende publisering i Den europeiske unions tidende (Official Journal).¹⁰ Normal saksbehandlingstid for alt dette er ca. 8 måneder, men prosessen har ofte stoppet opp på politisk nivå slik at den tar lenger tid. Dersom EU ikke får godkjent en standard innen ikrafttredelsen som er bestemt av IFRS, får man en situasjon med ulike versjoner av IFRS: full IFRS og IFRS som godkjent av EU.¹¹ NRS spiller en beskjeden rolle i denne prosessen. Vår viktigste deltakelse er som medlemmer av EFRAG. Som nevnt er det de ulike landenes standardsettere som er medlem av EFRAG, og de er for det meste private organer, slik at også EFRAG må anses som et (nokså) uavhengig privat organ.

---

⁹ Vedtaket er kjent som «the IAS 39 carve-out».

¹⁰ En fylldigere fremstilling av saksgangen for EUs godkjenning er gitt i Den norske Revisorforening (2011), del 3.

¹¹ Dette kan få konsekvenser bl.a. for hvordan revisor formulerer seg i revisjonsberetningen. Se for eksempel Nobes (2010) kap. 5.3.

Det ble etablert i 2001 (mens forberedelsene til IAS-forordningen pågikk), med svenske Göran Tidström og danske Stig Enevoldsen som viktige initiativtakere. I 2006 ble det formalisert en arbeidsavtale mellom EFRAG og EU, og fra 2010 mottar EFRAG også driftsstøtte fra EU.

Det sentrale beslutningsorganet i EFRAG er Technical Expert Group (TEG), som har 12 stemmeberettigede medlemmer fra ulike medlemsland med ulike bakgrunner. Fordelingen av medlemmer på medlemsland er i dag tre fra Tyskland, to fra hver av Frankrike og Storbritannia, og én fra hver av Sverige, Spania, Nederland, Polen og Italia. I tillegg til de stemmeberettigede medlemmene er lederen for det standardsettende organet i hver av de fire store landene (Tyskland, Frankrike, Storbritannia og Italia) med som ikke-stemmeberettigede medlemmer. Lederen i TEG, Francoise Flores, er heltidsansatt og leder også EFRAGs sekretariat. De øvrige medlemmene stiller 30 – 50 % av sin arbeidstid til disposisjon uten vederlag fra EFRAG.

TEG fatter sine beslutninger etter diskusjoner i et videre forum som heter Consultative Forum of Standard Setters (CFSS). Det er dette organet NRS deltar i, sammen med TEG-medlemmene og representanter for mindre medlemsland.

CFSS har fire møter i året, og som oftest deltar representanter for EU-kommisjonen, EUs finanstilsynsorgan ESMA og medlemmer av IASB på møtene. Et kjennetegn ved møtene er en fri og uformell meningsutveksling. Det er imidlertid vanskelig å fastslå hvor stor betydning drøftingene i CFSS har for den videre beslutningsprosessen i EFRAG.

EFRAG vektlegger også sin «proaktive» rolle. Med det menes at organisasjonen ikke bare skal reagere på de forslagene som kommer fra IASB, men også selv bidra til å sette dagsorden og skissere faglige løsninger. For dette formål har det siden 2005 vært iverksatt proaktive prosjekter. Til nå har seks slike prosjekter (med faglig innhold) vært fullført. Det proaktive arbeidet styres av et eget organ, EFRAG Planning and Resource Committee (PRC). NRS deltar ikke i PRC, men det har vært norsk deltakelse i arbeidsgrupper som er opprettet for noen av disse proaktive prosjektene. NRS har for øvrig i høring stilt seg tvilende til nytte og kvalitet på noen av de proaktive prosjektene.

Hvis vi skal oppsummere NRS' påvirkning av internasjonal regnskapsutvikling gjennom EU, må vi nok også her erkjenne at den er begrenset. I tillegg til at NRS er en liten aktør innenfor det europeiske beslutningsapparatet, kommer at forholdet mellom EU og IASB til tider har vært noe anstrengt. Mitt eget syn på dette er imidlertid at en ikke må se seg blind på det som er situasjonen akkurat nå. Over tid vil EU, i kraft av sin økonomiske tyngde, være en viktig premissleverandør i IASB, og norske instanser (herunder NRS) bør tenke i gjennom hvordan en mer effektivt kan ta del i beslutningsprosessen. Jeg tror at potensialet for innflytelse gjennom de europeiske organene ikke er utnyttet fullt ut.

4 Ambisjoner og spådommer

Jeg skal i dette avsluttende avsnittet komme med noen personlige betraktninger om NRS' arbeid i forhold til internasjonal regnskapsutvikling.

Jeg vil starte med å understreke det langsiktige og globale perspektivet i dette arbeidet. NRS deler med de fleste av sine søsterorganisasjoner i andre land at vi er en spinkel stemme i det globale koret, og vi må finne oss i at våre synspunkter ofte vil drukne i helheten. Men det er kanskje ikke så farlig, for regnskapsproblematikk er for de aller fleste hensyn av universell karakter. Alle land er tjent med at foretak som innhenter kapital i et offentlig marked, gir så gode opplysninger at kapitalen kanaliseres dit hvor den gjør mest nytte.

Likeledes er alle land tjent med at regnskapene er så pålitelige at de kan anvendes i avtaleverk, selskapsrettslige bestemmelser og offentlige reguleringer. Det kan være noen ulike nasjonale avveininger mellom disse hensynene som skyldes tradisjoner eller særlige strukturelle forhold, men for det meste er målsettingene svært like på tvers av landegrenser. I et slikt perspektiv er det viktigste for oss at den globale beslutningstakeren arbeider på en rasjonell måte. Vi fremmer synspunkter ikke bare for å vinne frem med dem, men også for vise at vi følger med og bryr oss om vedtakene som gjøres.

Mitt inntrykk er at sentrale premissleverandører innen IFRS Foundation arbeider ut i fra tilsvarende synspunkter. Over de siste to tiår har det som nevnt vært en tiltakende vektlegging av god forvaltningsskikk (due process), og en av målsettingene ved dette er utvilsomt å fatte bedre vedtak. God forvaltningsskikk har imidlertid en annen viktig side, og det er politisk legitimitet. Innen regnskapsmiljøet er det mange som ser fordelene av å ha en beslutningstaker som fatter vedtak ut fra rent faglige vurderinger. Utenfor regnskapsmiljøet er det mange flere som stiller spørsmål ved legitimiteten til privat regelsetter.¹² Det er ingen grunn til å tro at dagens organisering er endelig. De som forsvarer fortsatt privat standardsetting, er i alle fall tjent med at organisasjonen skaffer seg mer legitimitet.

At regnskapshensynene for det meste er universelle, betyr at det ikke er noe overordnet norsk i de synspunktene som NRS fremmer. Fagorganet har ingen regnskapsideologi som rettesnor for sine uttalelser, men inntar standpunkt ut fra betraktninger om marginale forbedringer i et imperfekt informasjonsregime. Etter som en hel generasjon av norske revisorer er blitt opplært til å mene at det finnes et «teoretisk riktig regnskap», og at det resultatorienterte regnskap er det balanseorienterte kvalitativt overlegen, kan det være greit å gjøre oppmerksom på at dette ikke fremmes som «norske synspunkter». I Fagorganet kan det være

---

¹² Jeg har drøftet dette spørsmålet nærmere i Kvaal (2010).

ulike prinsipielle holdninger til for eksempel virkelig verdi som måleregel, men Fagorganet som sådan har ikke noe overordnet standpunkt til dette.

Dermed kommer jeg frem til en tredje viktig grunn til å engasjere oss i høringer og i internasjonale fora, som er å bevare og stimulere vårt eget norske regnskapsmiljø. Det kan kanskje virke selvmotsigende å trekke frem verdien av et nasjonalt regnskapsmiljø etter at jeg har nedtonet betydningen av nasjonale hensyn. Men mitt syn er at det norske samfunnet er tjent med å ha en regnskapsprofesjon som er fullt ut oppdatert på den internasjonale utviklingen.

Denne oppdateringen får vi ved fortsatt engasjement i de fora som står til rådighet for oss.

Referanser

Den norske Revisorforening, 2011. IFRS på norsk. (Utarbeidet av Elisabeth Myrbakken og Signe Haakanes.)

IFRS Foundation, 2010. Due Process Handbook for the International Accounting Standards Board.

Kvaal, Erlend. Regnskapsregulering og myndighetsutøvelse. *Praktisk økonomi & finans nr. 1/2010*.

Nobes, Christopher og Robert Parker, 2011. Comparative International Accounting. 11. utg. FT Prentice Hall.

Norsk RegnskapsStiftelse. Strateginotat 2005.